

СЛОВО ПРО ВІДРОДЖЕННЯ ХРАМУ

Яскрава сторінка сучасної історії храму пов'язана з діяльністю митрофорного протоієрея о.Володимира Буграка — настоятеля собору Преображення Господнього, Кременецького благочинного. Уродженець Івано-Франківщини, Володимир Буграк закінчив філософсько-теологічний факультет Чернівецького університету і Київську духовну академію. Священнику біографію розпочав на Донбасі: висвячений на священника в одному із храмів Донецька, практику проходив у Слов'янську, першу парафію отримав у Горлівці. Повернувшись до Західної України, служив у с.Іванівка Тернопільського району, викладав у духовній семінарії м.Теребовлі. У 2005 році очолив парафію храму Преображення Господнього в Кременці і показав, що володіє не лише високим даром духовного наставника, а й потужним талантом організатора й керівника. З ласки Божої та при продуманій, а тому й ефективній господарській стратегії і тактиці настоятеля церковна громада зуміла при річному прибутку в 50 тис. грн. за кілька років за рахунок пожертв парафіян, допомоги меценатів і спонсорів виконати відновлювальних і оздоблювальних робіт на мільйони гривень. Без перебільшення, о.Володимир подарував Кременцю міські куранти, бо електронні церковні дзвони Преображенського храму, встановлені з його ініціативи, звучать не лише в години Божої служби, а й відміряють час нашої Вітчизни, міста, вплетений в наше складне і тривожне сьогодення. Куранти собору супроводжуються Державним Гімном України, а тому символічним було їх скорботне мовчання з трагічного дня 24 лютого 2014 до Великодня 2015 року на світлу пам'ять Героїв Небесної Сотні та наших захисників, полеглих на Сході України.

Під характеристикою, яку дає книга настоятелю собору Преображення Господнього, з чистим сумлінням може підписатися кожен парафіянин: "Отець Володимир — молодий, але мудрий священник, діяльний, вміє згуртувати навколо себе людей. Якщо потрібно щось зробити, він перший починає і робить нарівні з усіма. Спокійний, врівноважений. Він має якусь особливу енергетику — до нього тягнуться люди, його поважають, шанують. Його проповіді, його розмови в храмі — змістовні, мудрі, без зайвого моралізування — уважно сприймають парафіяни".

Взрцем взаєморозуміння та духовної співпраці стали богослужіння, що їх проводять священнослужителі храму Преображення Господнього. Митрофорний протоієрей Дмитро Каленюк родом із Дубенщини. Закінчив філософсько-теологічний факультет Чернівецького університету. Служив на Буковині, викладав теологічні дисципліни в рідному університеті. З 2011 року — у Кременці. Ієрей Василь Стасів — із с.Підлісці Кременецького району. Закінчив Волинську духовну академію. Був дяконом, а з 2013 року — священник собору Преображення Господнього.

Музично-пісенний символ кожного храму — церковний хор. Творець і керівник хору храму Преображення Господнього

— Ігор Кир'ячук, справжній професіонал, мистецьки і духовно принципова і творча людина з почуттям високої відповідальності за свою фахову діяльність. Має вищу музичну освіту. Керував музичними колективами (хорами, капелами бандуристів) на Рівненщині, Тернопільщині, в Криму і приводив їх до творчих вершин, в тому числі до звань народних колективів. Викладав музичні дисципліни в Кременецькому педагогічному училищі. З 1992 року керує церковним хором Преображенського храму.

Спільно зі своїм надійним другом і помічником — дружиною Ларисою — вирішували всі організаційні питання: від пошуку церковних піснеспівів українською мовою до формування персонального складу хору. Пісенна творчість хористів вийшла за рамки богослужіння у соборі: вони співали Літургії у храмах Києва, у Зарваниці, в Манявському монастирі на Івано-Франківщині; виконували духовні пісні на Чернечій горі в Каневі, на відкритті меморіальної дошки Василю Стусу в Києві, на могилах Січових стрільців і воїнів УПА, на Міжнародному фестивалі духовного співу "Кременецькі хорові вечори"; беруть постійну участь у національно-патріотичних заходах краю. З 2000 року хор носить звання архієрейського. Ігор Кир'ячук — упорядник цінних нотних видань для церковних хорів та аматорів духовної музики "Українські колядки і щедрівки" і "Літургійні співи для мішаного хору" (у 3-х томах).

Багато теплих слів у книзі сказано не тільки про учасників відродження храму, а й про тих, хто працює тут зараз, хоча в абсолютній своїй більшості це одні і ті ж люди. Серед них — бухгалтер Марія Чеболда, професійний фінансист, яка веде фінансові справи храму з 2002 року. Кошти, пожертвовані вірянами, йдуть не тільки на потреби собору, а й на добровільні патріотичні цілі. Так, у 2014 році на потреби воїнів АТО використано близько 250 тис. грн., за які придбали 28 бронжилетів, 15 касок, 5 рацій, тепловізор, автомобіль тощо. Сумлінно виконує свої обов'язки старша сестриця Галина Стасів. Не всі знають, що Ярослав Бунза, який працює біля свічного ящика, до кожного богослужіння ще й випікає просфори.

Багато уваги в книзі приділено настінному розпису храму: із 2007 року його здійснює майстер церковного розпису Василь Стецько — випускник Одеського художнього училища і Львівського поліграфічного інституту ім. Івана Федорова. Він — художник різножанровий, член Національної спілки художників України, учасник багатьох художніх виставок, в тому числі персональних. За 30 років Василь Стецько розписав більше 20 храмів. Його роботи збагачують естетичну цінність і духовну велич храмової споруди, в них натхнення поєднується з умиротворенням.

Варто наголосити на головних моментах художньо-духовної концепції, що визначила мистецьке оформлення храму: виконання розпису світлими пастельними кольорами; внутрішній простір церкви виступає символом єдності Неба і Землі, в якій купол символізує Небо; купол оформлений як Сонце, що опромінює ангельським світлом весь світ; відображення персонажів і подій Старого та Нового Заповітів — єдина духовна лінія від Бога-Творця — через старозаповітних пророків, новозаповітних апостолів — до християнських учителів слов'янських народів і до видатних мужів української держави і церкви. Останнє відображення на масштабному розписі на східній стіні: саме тут бачимо всіх, хто посідає чільне місце в українському державо-церковнотворчому процесі. До мистецького відродження храму доклали чимало творчих зусиль кременецький художник Аркадій Стадницький, який не лише писав ікони, а й виконував інші художньо-мистецькі роботи.

Видання подає спогади парафіян собору Преображення Господнього, котрі вклали свою душу, серце, прагнення та працю у його відновлення: Лариси Журавльової, Софії Стадницької, Марії Чеболди, Мирослава Ярого, Михайла Василюка, Михайла Синицького.

У "Післяслов'ї" сказано: "Упродовж 270 років храм діяв, до нього приходили люди, священнослужителі проводили богослужіння, несли Слово Боже і Заповіді Божі до людей, наставляли на праведне життя. Зовсім небагато часу — близько п'ятдесяти років — храм стояв зачиненим, використовувався не за призначенням. Однак демократизація українського суспільства, прагнення людей до віри в Бога і до свободи віросповідання, їх активність сприяли поверненню Господнього храму громаді міста та використанню його згідно з духовною роллю. Він знову став храмом для душі і духа, засяяв світлом ікон та настінних розписів, допомагає православним християнам будувати своє життя з Богом і для Бога".

Подібно до того як відновлення храму стало свідченням невмирущої сили духу українського християнського народу, ця книга стає свідченням нашої вдячності тим, хто віддав кращі пориви своєї душі, мужність свого серця і свої людські сили для відродження Христової церкви у рідному краї.

"НАУКОВИЙ ВІСНИК": ВИПУСК П'ЯТИЙ

За загальною редакцією ректора академії, професора Афанасія Ломаковича і проректора з наукової роботи, професора Валентини Бенери вийшов із друку п'ятий випуск "Наукового вісника" Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Літературну редакцію наукового видання здійснили кандидати філологічних наук, професор кафедри української філології і суспільних дисциплін Лілія Невідомська і доцент цієї кафедри Інна Волянчук. Книга опублікована у видавничому центрі академії.

До семи розділів "Вісника" 33 автори з різних вищих закладів освіти України запропонували 27 різновекторних досліджень. Розділ "Загальна педагогіка та історія педагогіки" містить 9 аналітичних статей науковців Житомирського державного університету ім. Івана Франка, Київського національного університету ім. Тараса Шевченка і на-

якості навчання студентів у ВНЗ, гуманістичний аспект професійної підготовки педагога, формування професійної компетентності майбутніх фахівців — тематичне наповнення розділу "Вища освіта", де опубліковані статті аналітиків із Університету менеджменту освіти, Національного університету водного господарства і природокористування, Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка, Київського НУ ім. Тараса Шевченка та наших авторів.

Науковці Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, Харківської державної академії фізичної культури, Дрогобицького ДПУ ім. Івана Франка, Уманського ДПУ ім. Павла Тичини в розділі "Теорія навчання" помістили дослідження з тематикою профільного навчання у контексті модернізації української освіти, формування у студентів конструкторсько-технологічного знання і здійснення художньо-проектної підготовки вчителів технологій.

У розділі "Теорія виховання" аналізуються умови формування професійно-валеологічної компетентності майбутніх педагогів, роль мистецтва слова у навчально-виховному процесі, категорії "патріотизм" і "націоналізм", спільна діяльність громадського екологічного руху та загальноосвітньої школи. Над

цим працювали представники Військового інституту Київського НУ ім. Тараса Шевченка, Полтавського НПУ ім. К.Д.Ушинського, Житомирського державного університету ім. Івана Франка і нашої академії.

Увагу авторів розділу "Професійна освіта" привернули теми професійної компетентності слухачів системи професійно-технічної освіти, "математичної мобільності", професійної підготовки кваліфікованих робітників у навчально-тренажерних центрах вищих закладів освіти. Їх розробляли фахівці Вінницького національного технічного університету, Навчального центру "Українського Дунайського пароплавства" і наші науковці.

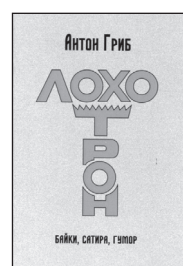
Розділ "Обговорюємо проблему" містить наукове дослідження професора Дрогобицького ДПУ ім. Івана Франка Леоніда Оршанського "Медіаосвіта: ретроспектива розвитку та сучасні проблеми". Завершується "Вісник" "Хронікою наукового життя" — інформацією проректора з наукової роботи, професора Валентини Бенери про відзначення 210-ліття заснування у Кременці Волинської гімназії та 250-річчя від дня народження її фундатора Тадеуша Чацького, де наголошується, що змістовим ядром ювілейних дійств стала Міжнародна наукова конференція "Волинські Атени: трансформації між історією і сучасністю", матеріали якої опубліковані в однойменному збірнику наукових праць.

АНТОН ГРИБ ЯК МАЙСТЕР СЛОВА

Михайло КЛИМ'ЮК

Поява збірки «Лохотрон» тернопільського художника, дослідника народної творчості, заслуженого майстра народної творчості України Антона Гриба, людини поважного віку, свідчить, що є ще порох у порохівниці!

Байки, сатира й гумор свіжоспечені — багато з них написані торік. А ще у збірці понад три десятки присвят відомим митцям

нашого краю і тим, хто творить за його межами. Щоб не бути голослівним, наведу кілька прізвищ. Серед них: Михайло Слабошпицький, Петро Со- рока, Богдан

Мельничук, Петро Федоришин, Степан Галябарда, В'ячеслав Хім'як, Євген Удін, Світлана Гачевська.

Але повернімося до гумору. В однойменній з назвою збірки байці мова йде про старих осла і ослицю, яких обдурила фірма «Лохотрон». Мораль байки: «За умов лжедоговірних дурять тільки легковірних». Сучасні події автор висвітлює в байках «Вороги-сепаратисти», «Свиняча точка зору», «Липові заслужені», «Інтерв'ючка», «Презент-ація-я», гуморесках «Флешка», «Крутилик» (монолог власника) тощо.

Не знаємо, що вийде з-під пера Антона Гриба незабаром, але впевнені, що цей чоловік невтомний.

Пропонуємо увазі читачів одну із байок «Лохотрона».

ВОРОНИ-СЕПАРАТИСТИ

*Закричали злі ворони:
«На твоїх просторах, луже,
Нам не солодко — солоно,
Гірко й прикро дуже!».*

*Тут примчали лісоруби,
Пили загарчали
І високі осокори
Миттю позрізали.*

*Чорні птахи закружляли
Над руїною своєю
І за круками помчали
Понад чорною землею.*

*Завели їх вражі круки
У сумний далекий край:
«Ось для вас нова оселя.
Нумо, швидше налітай!».*

*Необжиті дикі зони
Спричинили, звісно, страх.
Спантеличені ворони
Закричали: «Краз! Краз! Краз!».*

*У насадженій місцині
Ми підняли гвалт і хай,
Бо гадали, що ви нині
Подаруєте нам рай.*

*А за горами чужими,
Де голодні, люті зими,
Стрімкі сосни і ялини,
Ми не бачимо «малини!».*

*Для ворон тих на чужині
Прийшла пора грізна,
Бо ніколи на ялині
Не молили гнізда.*